

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. VIII. De Titulo congruæ Sustentationis, & temporibus Ordinationum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

larium Prælatorum se etiam ad Novitios extendant, nisi fiat exceptio.

QUESTIO VIII.

De Titulo congrua Sustentationis, & Temporibus Ordinationum.

IN Primis Ordinandus, debet pacifice obtinere beneficium Ecclesiasticum, quod ead victum honeste sufficiat, si non sit Regularis. Ita Tridentinum sess. 21. c. 2. de Reform. Patrimonium verò vel pensionem obtinentes ordinari non possunt, nisi quos Episcopus judicaverit adsumendos pro necessitate vel commoditate suarum Ecclesiarum, etiamsi constet patrimonium & pensionem verè obtineri, & ad vitam sustentandam sufficere. Ita Tridentinum supra. Ubi etiam præcipitur, ne ordinatus resignet illud beneficium, nisi facta mentione, quòd titulo illius ut ordinatus; item ne admittatur resignatio, nisi constet, quòd aliunde possit commodè vivere, & aliter facta resignatio sit nulla. Ibidem quoque statuitur de resignatione patrimonii & pensionis, quòd fieri non possit sine licentia Episcopi, donec beneficium Ecclesiasticum sufficiens sint adepti, vel aliunde habeant, unde vivere possint.

Excipiuntur à præfatis decretis Religiosi professi, quibus loco beneficii vel patrimonii succedit voluntaria paupertas, quæ Regum, pibus præstat, quique ex ipsa sua Regione habent, usque sustententur. Quare necdum professi non possunt absque titulo beneficii vel patrimonii promoveri ad Ordines sacros ex decreto ac declaratione P. V. Bullâ Românis Pontifex, apponens pœnam suspensionis ab executione Ordinum adversus taliter ordinatos, & à collatione talium Ordinum, ad annum adversus Ordinandus. Quæ Constitutio etiam habet locum in iis, qui scirent professionem suam esse irritam; utpote verè non professi. Possent nihilominus Novitius, qui haberet interim beneficium aut patrimonium, ordinari ad talem titulum, sicut laicus. Possunt insuper Clerici Societatis Jesu post emissâ vota simplicia, præviâ biennii pœbatione, quibus sunt veri Religiosi, liberè ordinari, et si necdum solemniter sint professi, ex Decreto & Declaratione Gregorii XIII. Bullâ Ascendente Domino, & Gregorii XIV. Bullâ Ecclesiæ Catholicæ.

Notandum porrò beneficium sufficiens ad honestam Clerici sustentationem se requiri, ut tamen insufficientiam supplere possit patrimonium: ex quo & beneficio seorsim insufficientibus coalescere potest titulus sufficiens, ut rectè Zerola, Quaranta, Barbosa, Bonacina & alii. Quantitas autem va-

loris seu fructuum taxatur iudicio Episcopi. Quare non in omni Diocesi est eadem taxa, ipsaque etiam juxta varietatem temporum & regionum variatur. Quòd si etiam modicum ex tali quantitate deficiat, non peccabit graviter Episcopus ordinans & Clericus ordinatus, ut post Sanchez notat Diana P. 4. Tr. 4. Resol. 25. ponens exemplum, si ex triginta deficiant duo.

Notandum II. beneficium debere esse perpetuum, nec sufficere Vicariam aut Callianiam temporalem vel ad nutum amovibilem; immo nec merum titulum coadjutoria cum spe certa succedendi alteri, utpote forsân supervicturo; nisi etiam in hujus vita detur coadjutori certa & sufficiens portio.

Notandum III. quod ad titulum patrimonii spectat, non sufficere filium esse patris divitis, qui tamen posset à filio constringi, ut portionem ad hunc finem designet, Arg. L. fin. C. de Dotis promissione; ubi de matrimonio carnali, à quo ad spirituale seu sacerdotium argumentari licet, c. Inter corporalia, de Transla. Episcopi. Ita Sanchez l. 4. de Matrim. d. 26. num. 7. Barbosa, Gutierrez, Castro Palao pu. 11. n. 7. Quod tamen filio sic pater concedit, computandum est in legitimam, juxta Covarruvias, Marchinum, Molina, Garcias & plures alios contra Barbosa & alios. Nam bona concessa filio, quæ sunt transmissibilia ad heredes, & alienabilia (prout sunt, de quibus agitur) in legitimam imputantur juxta L. Omni modo §. Imputari C. de inofficiosa Testamento. Vide Castro Palao pu. 11.

Notandum IV. Ordinum titulum patrimonii posse illud alienare etiam sine licentia Episcopi juxta Garcias, Azorium, præpositum & alios communiter contra Barbosa & quosdam alios, si sufficiens beneficium obtineat, vel habeat aliunde, unde commodè vivat: nam ly Donec (quo utitur Tridentinum) limitat tempus, adeoque prohibitionem alienationis, ne ultra procedat. An verò alienatio citius facta contra prohibitionem Concilii, sine licentia Episcopi, sit solum illicita, an insuper invalida, non ita constat. Et quidem Garcias, Barbosa, Præpositus & alii passim censent per particulam, Nullatenus possint (quæ utitur Tridentinum) ademptam esse potestatem validè alienandi. Aliis nihilominus (ut Suarez To. 5. d. 31. sect. 1. 38.) apparet, hujusmodi clausulam non esse irritantem, sed posse intelligi de licito: præsertim cum Tridentinum diversimodè ibidem loquatur de resignatione beneficii, apponens illi clausulam expressè annullantem.

Petes: An promotus absque titulo sufficiens incurrat suspensionem c. Neminem Promotus sine titulo sufficiens verosimiliter non in si Episcopus, eod. tit. in 6. ubi injungitur Episcopus pensionem,

Quæ quæ sita fructuum sufficit.

83. Requiritur beneficium perpetuum.

Non sufficit filium esse patris divitis.

Qui possit constringi ad portionem de qua dicitur.

Quæ computanda venit in legitimam.

84. Titulus patrimonii potest alienari ad libitum, obstante aliunde sufficiens sustentatione.

Citius facta alienatio censetur irrita, invalida.

At Suarez & alii putant solum illicitam.

85. Promotus sine titulo sufficiens verosimiliter non incurrit suspensionem.

Episcopo ordinanti illos, de quorum sufficienti titulo non satis constat, obligatio providendi sic ordinatis de alimentis recipientibus aut competenti Beneficio. Et quamvis Tridentinum sess. 21. c. 2. de Reform. antiquorum Canonum pœnas innovet, tamen non satis liquet innovare ipsos Canones antiquiores dudum abrogatos, qui proinde verè non erant Canones aut leges. Immo refertur *Declaratio Cardinalium ad locum cit. Tridentini* quòd Concilium in hoc capite renovaverit tantum pœnas c. *Cum secundum*. Ubi etiam unica pœna imponatur ipsi Episcopo ordinanti; Tridentinum tamen more satis consueto ponit numerum pluralem pro singulari. Quare ita censent *Henriques, Toletus, Sayrus, Diana, Coninck & plures alii*. Quod idem Plures consequenter docent, quando quis ordinatur ficto titulo, qui illum sufficienter probavit ipsi Ordinanti, bonâ fide procedenti. Quamvis *Suarez, Bonacina & plures alii* putent ordinatum utroque casu incurrere suspensionem, eximentes tamen in casu posteriori Episcopum deceptum ab obligatione a lendi.

Vt nec Ordinatus ficto titulo sed satis probato ipse Ordinanti. Quamvis tamen asserit Suarez & plures alii.

86. *Saltem videtur non incurrere esse patrimonium sit acceptum cum onere retrodonandi.*

Aut si Subdiaconus v. g. vi cedens invalidè ad alios Ordines ascendat.

87. *Servanda sunt certa anni tempora; & qua illa sint.*

Illud saltem multò probabilius est, non contrahi suspensionem, si patrimonium sit acceptum sub onere retrodonandi: cum talis verè dominium patrimonii habeat, adeoque non sit promotus absque titulo; conditio autem hujusmodi apposita, velut illicita & turpis, non obliget. Ita *Toletus, Garcias, Barbosa & alii* passim contra Nonnullos. Idem est, si jam ordinatus ad verum titulum Subdiaconus, cederet postea titulo suo non servatâ formâ Concilii, & tunc ulterius ordinaretur Diaconus aut Sacerdos; suppositâ videlicet invaliditatè hujusmodi cessionis, adeoque titulo in rei veritate permanente. Secus esset, si (quod Varii volunt) cessio patrimonii sit valida, & aliundè supponatur pœnam suspensionis esse in Tridentino innovatam.

Secundò debent servari certa anni tempora. Episcopus quidem est ordinandus die Dominicâ vel in Natalitio Apostolorum juxta *Pontificale Romanum*. Sacri five majores Ordines sunt conferendi sabbatis quatuor temporum, sabbato sancto, vel sabbato ante Dominicam Passionis. Ita de Diaconatu & Presbyteratu statuitur *cap. fin. dist. 75. De Subdiaconatu cap. De eo, de Temp. Ordinat.* Ordinati autem extra prædicta tempora sunt à susceptis Ordinibus suspendendi, *cap. Cum quidam, eod. tit.* Immo si præsumperint sic ordinari, sunt suspensi ipso facto *Extravag. Pii II. Cum ex sacrorum*. Minores verò Ordines possunt non solum conferri in sabbatis Ordinationum, sed etiam juxta *Pontificale Romanum* singulis dominicis & festivis diebus duplicibus; idque ubicum-

que, sed (quod esse de convenientia notat *Aversa quest. 3. sect. 9.*) in mane tantum, ut ait idem *Pontificale*. Ubi etiam consuetudo id permittit, possunt conferri in alio die; prout in Belgio conferuntur feriâ sextâ ante sabbatum sacre Ordinationis. Denique *Clericatus seu prima Tonsura quocumque die, hora, & loco conferri potest*, inquit *Pontificale Tit. de Ordinibus conferendis*.

Notandum tamen, Regulares posse ordinari extra statuta tempora ex privilegio *Eugenii IV. & Alexandri VI.* quæ five per Tridentinum, five per alios Pontifices non esse revocata, docet *Rodriguez Tom. 3. quest. 23. artic. 5. Marchinus, Prepositus, Diana*. Estque juxta *Aversa quest. 3. sect. 9.* tutum in praxi, addens illud pro sua Religione sæpius in pluribus Dicecebibus, & in Romana ipsa Urbe servatum. Referturque ad *sess. 23. cap. 8. de Reformat.* expressa *Declaratio Cardinalium*, quòd privilegium suscipiendi Ordines extra tempora per Decretum Tridentini non sit sublatum; utpote in quo non fit derogatio privilegiorum; sicut, etiam quoad Regulares, fit circa ætatem à Tridentino requisitam. Prædictis accedunt concessiones Tridentino posteriores; scilicet *Gregorii XIII. & Clementis VIII.* quarum mentio facta est *num. 79.*

Tertiò, observanda sunt certa temporum interstitia, sic ut nullus eodem die possit suscipere duos Ordines factos, & etiam si Regularis sit; ut expressit *Trid. sess. 23. c. 13. de Reformat.* ubi quoad hoc servatur privilegium *Eugenii IV.* quo id concessum debatur sancti Benedicti Monachis, & consequenter aliis per Communicationem.

Quòd autem Tridentinum ibidem statuat, ut Subdiaconus non promoveatur ad Diaconatum, nisi post annum, relinquatur iudicio Episcopi, cum dicat: *Nisi aliud Episcopo videatur*. Similiter de interstitio unius anni inter Diaconatum & Sacerdotium ait *cap. 14. Nisi ob Ecclesie utilitatem ac necessitatem aliud Episcopo videatur*. Immo simile interstitium requirit inter Ordines minores & Subdiaconatum *cap. 11.* addens sicilem clausulam: *Nisi necessitas aut Ecclesie utilitas iudicio Episcopi aliud exposcat*. Postremum tamen his in locis non est receptum, ubi minores Ordines conferri ordinandis solent prius die quam eisdem conferatur Subdiaconatus: in pluribus aliis locis dantur etiam eodem die. Modò tamen, dum denuò opus hoc edo, Nonnulli Episcopi hic ceperunt interstitium interdum saltem exigere.

Quod attinet ad Regulares mendicantes, concessum est iis privilegium ab *Alexandro VI.* (ut videre est in *Compendio privileg. V. Ordines sacri numer. 11.* & apud

& apud Rodriguez Tom. 3. quaest. 23. art. 5.) ut possint ordinari tribus diebus Dominicis sive festivis duplicibus successivè. Cui non esse derogatum per Tridentinum supra defectu clausulae revocatoriae, asserit Rodriguez & plurimi alii, conformiter ad praemissa de privilegio suscipiendi Ordines extra tempora, & ad vulgatum Doctorum in materia privilegiorum sententiam, fundatam in regula communi, quae habetur cap. 1. de Constitut. in 6. Genexi per speciem derogatur.

Nec refert quod Trident. sess. 25. c. fin. de Regularibus dicat: Hec omnia et singula in superioribus Decretis contenta observari. Synodus praecipit, in omnibus Conciliis &c. non obstantibus eorum privilegiis sub quibuscumque verborum formulis conceptis &c. Ibi enim solum loquitur Concilium de superioribus Decretis istius Sessionis de Regularibus, non autem de decretis contentis in aliis Sessionibus. Immo Praepositus quaest. quic. dub. 15. num. 156. existimat Tridentinum ibi loqui de iis solum decretis istius Sessionis, quibus particulariter est apposta clausula derogatoria. Repetere autem generaliter in fine derogationem pro majori efficacia cum accommoda proportione.

Et quamvis Tridentinum derogasset praesenti privilegio, non derogavit saltem privilegio Gregorii XIII. concessio Societati Jesu Bulla 25. in Bullario Rodriguez. In qua est clausula inhibitiva communicationis; huic tamen clausulae derogavit Gregorius XIV. Bulla Romanus Pontifex 3. in Bullario Rodriguez. faciens communicationem Congregationi reformatae S. Bernardi; nec in ea excludens communicationem, quam Mendicantes habent amplissimam cum ista Congregatione. Accedit tandem privilegium Clementis VIII. (de quo supra 79.) quo id ipsum conceditur.

Non obstat etiam Declaratio Cardinalium (quae refertur ad sess. 23. cap. 11. de Reform.) consentium remissionem interstitiorum, etiam quoad Regulares, ex causis tantum Concilio expressis faciendam pertinere ad Episcopum ordinantem; cum tamen hac in re debere quoad causas deferre iudicio & attestationsi Superioris Regularis ordinandi. Nam (quidquid sit de veritate vel auctoritate istius Declarationis) constat per hanc declarationem non enervari in primis privilegia Tridentino posteriora, neque insuper se extendere ultra limites Tridentini, quod ipsa declarat; in quo non est clausula derogatoria privilegiorum. Non facit etiam declaratio mentionem de privilegiis, seu de eo quid possint Praelati vi privilegiorum. Unde juxta Aversa quaest. sect. 9. potest haec res ita conciliari, ut de jure quidem id pertineat ad Episcopos, ex privilegio autem ad Praelatos Regulares: & ita pro Regularibus ordinandis utrique possint in his inter-

stitiis dispensare. Attamen proprie loquendo Praelati Regularium privilegiatorum non dispensant in interstitiis cum suis subditis, utpote vi ipsius privilegii a jure seu obligatione servandi interstitia exemptis. Quidquid autem sit de praemissis, sanctè & rectè faciendum etiam hi, si dum non subest necessitas seu iusta causa, observari a suis curent statuta jure interstitia. Quod proinde etiam praescribitur in Constitutionibus Fratrum Minorum.

QUESTIO IX.

De Effectu Sacramenti Ordinis.

DICO I. Sacramentum Ordinis confert gratiam habitualement, & suo tempore auxilia gratiae actualis. Patet ex dictis de Effectu Sacramentorum in genere. Idque consequenter verum est de singulis Ordinibus, posito quod singuli sint Sacramentum.

92. Effectus huius Sacramenti est gratia.

DICO II. Sacramentum Ordinis imprimi characterem. Est de fide ex Florentino in Decreto de Armenis, & Tridentino sess. 7. can. 9. de Sacram. in gen. Idque verum est non solum de Sacerdotio, sed etiam de aliis Ordinibus, quotquot sunt Sacramentum; ut ex indefinita doctrina Conciliorum constat. Deinde singuli Ordines qui sunt Sacramentum, sunt initerabiles: initerabilitas autem Sacramenti oritur ex characterem; ut patet ex Conciliis citatis.

93. Eum imprimunt quotquot Ordines sunt Sacramentum;

Characteres porro illi sunt distincti, idque probabiliter specie, ut docet Scotus dist. 24. numero 11. Praepositus dub. 19. quia sunt signa diversorum Ordinum susceptorum, & disponunt ad actus distinctos; suntque ita a se invicem independentes, ut non tantum inferiores sine superioribus, sed etiam e contra possint conferri, & in actum exire.

Et quidem singuli distinctum specie.

Major difficultas est, an Consecratio Episcopi, & praesertim secunda Ordinatione partialis Sacerdotis distinctum imprimant characterem. Negat Vasquez disp. 239. num. 57. putans conferri solam novam potestatem Episcopo, sicut Sacerdoti priori consecratione consecrato supponit conferri solum novam potestatem absolventi a peccatis. Affirmat Praepositus supra & plures alii. Idque videtur probabiliter; quia confertur nova gratia, item nova potestas inamissibilis, & actio initerabilis; & quia character Sacerdotii non sufficit ad denotandum, quod aliquis sit Episcopus, vel ordinatus secundam Ordinationem sacerdotali. Nec hinc sequitur, tot esse characteres qui conferuntur per secundam Ordinationem, quot sunt Sacramenta, ad quorum consecrationem accipit potestatem, v. g. Poenitentiae, extremam Unionis &c. Nam istae potestates non possunt dari separatim, sed simul; sicut simul datur in una Ordinatione potestas in

94. An in consecratione Episcopi vel secunda Ordinatione partiali Sacerdotis imprimatur distinctus character, controversum est. Verosimilius est, quod sic.

Cor-